

Sisälllys

1. Johdanto
 - Taustaa
 - Laskutupa ja 12 kultaista vinkkiä
2. Tutkimuskysymykset
3. Teoreettinen viitekehys
 - Oppijan oikeudet ja pedagoginen kuuntelu
 - Käytäntöyhteisö
4. Aineisto
 - Aineiston kerääminen
 - Poimintoja aineistosta
5. Lähiaikoina

Taustaa

- OHO!-hankkeen raportin [1] mukaan
 - vain alle puolet korkeakouluopiskelijoista kokee voivansa opiskella yksilöllisesti.
 - kaksi kolmasosaa opiskelijoista kokee saavansa liian vähän palautetta.
 - yleisin opintoja tukevaksi mainittu tekijä ovat opiskelijatoverit.
- Vuoden 2018 PISA-tutkimuksen ensitulosten [2] mukaan suomalaisnuorten sosioekonominen tausta vaikuttaa merkittävästi lukutaitoon.
- Karvin raportin [3] mukaan taas se, jos nuoren molemmat vanhemmat ovat suorittaneet ylioppilastutkinnon, antaa nuorelle verrokkeihin, joiden vanhemmat eivät ole ylioppilastutkintoa suorittaneet, nähden jopa kahta koulutusvuotta vastaavan edun matemaattisessa osaamisessa peruskoulun lopulla. Ja toisen asteen koulutus säilyttää, valitettavasti jopa kasvattaa, eroa.

Laskutupa ja 12 kultaista vinkkiä

- Laskutuvassa opiskelijat voivat tehdä viikoittaisia laskuharjoituksiaan yksin tai ryhmissä, itsenäisesti tai ohjaajien oikea-aikaisesti tukemana.
 - Ohjaajia ovat tsempparit ja koutsit.
 - Ohjaamista ohjaavat kaksitoista kultaista vinkkiä.
1. Kuuntele.
 2. Ohjaa yksilöllisesti.
 3. Anna opiskelijan tehdä ja oivaltaa itse.
 4. Kannusta.
 5. Ole aktiivinen.
 6. Jaa huomiosi.
 7. Auta lukemaan kurssimateriaalia.
 8. Ohjaajan ei tarvitse tietää kaikkea.
 9. Opeta opiskelutaitoja.
 10. Älä ota tunteenpurkauksia henkilökohtaisesti.
 11. Kannusta yhteistyöhön. [4]
 12. Vedä yhtä köyttä kurssin henkilökunnan kanssa.

Tutkimuskysymykset

1. Millaisia opiskelijoita Laskutupa palvelee?
2. Millaisin käytännöin saadaan kaikki opiskelijat osallisiksi Laskutuvassa?
3. Millaista tukea ja ohjausta tsempparit kaipaavat?

Oppijan oikeudet ja pedagoginen kuuntelu

- Matematiikan yhteistoiminnallisen oppimisen ja osallistumisen yhteydessä oikeudenmukaisuus voidaan määritellä oppimis- tai osallistumismahdollisuuksien reiluksi jakamiseksi [5].
- Lisäksi oppijalla on oikeus [6]
 1. olla hämmentynyt.
 2. tehdä virheitä.
 3. puhua, kuunnella ja tulla kuulluksi.
 4. kirjoittaa, tehdä ja esittää vain se, mikä käy järkeen.
 5. tuntea olonsa turvallisiksi ja ideansa arvostetuiksi.
- Toteutuvatko nämä oikeudet Laskutuvassa kaikkien opiskelijoiden kohdalla?

Oppijan oikeudet ja pedagoginen kuuntelu

- Eräs keino turvata nämä oikeudet on pedagoginen kuuntelu, joka on vaihtoehto arvostelevalle kuuntelulle. Pedagogisen kuuntelun viisi tyyppiä ovat [7]:
 1. odottamattoman kuuntelu
 2. empaattinen kuuntelu
 3. ohjaava kuuntelu
 4. rikastava kuuntelu
 5. tuottava kuuntelu.
- Odottamattoman kuuntelussa opettaja kuuntelee oppijoiden yllättäviä vastauksia reflektoiden ja tarvittaessa muuttaa käytänteitään. Empaattisessa kuuntelussa opettaja yrittää ymmärtää oppijaa ja tämän näkökulmaa niin, että oppija kokee tulleensa kuulluksi. Ohjaavassa kuuntelussa opettaja viitoittaa oppijan ponnistelua niin, että oppiminen mahdollistuu. Rikastavassa kuuntelussa opettaja tukee oppijoita kuuntelijoina. Tuottavassa kuuntelussa opettaja suuntaa keskustelua uuteen, oppijoiden ideoiden mukaiseen suuntaan.

Käytäntöyhteisö

- Oppiminen on tilannesidonnaista, mikä ajatus on myös kisällioppimisen [8] taustalla.
- Lave ja Wenger esittelevät teoksessaan [9] oikeutetun perifeerisen osallistumisen, jonka kautta oppiminen ja keskeisempi kuuluminen yhteisöön tapahtuvat.
- Wenger jatkaa käytäntöyhteisön kehittelyä teoksessaan [10].
- Käytännöllä ja sitä vastaavalla yhteisöllä on kolme koossa pitävää voimaa, ulottuvuutta:
 1. keskinäinen sitoumus (suhteet, normit)
 2. yhteinen yritteliäisyys(?) ja ymmärrys
 3. jaetut resurssit.
- Onko Laskutupa käytäntöyhteisö?

Aineiston kerääminen

- Aineisto kerättiin jo keväällä 2019.
- Webropol-kyselyyn osallistui 53 Laskutuvassa kävijää.
 - 40 Likert-väittämää
 - 4 avointa *Täydennä virkkeeksi* -kysymystä
- Lisäksi Laskutupaharjoittelu-päiväkirjat 18 tsempparilta
 - Lisätietoa Kaiku-palautteen kautta
- Järjestelmällistä analysointia ei ole vielä aloitettu, mutta...

Poimintoja aineistosta

- Tsempparit kaipailevat ainakin ”pelisilmää” eli tukea siihen, milloin tarjota apua ja milloin pysytellä taustalla.
 - Pedagoginen kuuntelu ja kisälliohjaaminen
- Laskutuvassa käy sekä yksin että ryhmässä laskevia opiskelijoita.
 - Ainakin näitä ryhmiä voidaan vertailla.

Lähiaikoina

- Tilastollisiin menetelmiin perehtyminen
- SPSS- ja ATLAS.ti-ohjelmistoon perehtyminen
- Järjestelmällinen aineiston analysointi

Kiitos!

Lähteet

- [1] Lehto, Huhta ja Huuhka (2019). KAIKKIEN KORKEAKOULU? Raportti OHO!-hankkeessa vuonna 2018 tehdyistä korkeakoulujen saavutettavuuskyselyistä.
- [2] Leino ym. (2019). PISA 18 ensituloksia: Suomi parhaiden joukossa.
- [3] Metsämuuronen (2017). Oppia ikä kaikki – Matemaattinen osaaminen toisen asteen koulutuksen lopussa 2015.
- [4] Rämö (2016). Ohjaamisen yksitoista käskyä. Saatavissa: <https://blogs.helsinki.fi/kumpulaopettaa/2016/05/02/ohjaamisen-yksitoista-kaskya/>.
- [5] Esmonde (2009). Ideas and identities: Supporting equity in cooperative mathematics learning.
- [6] Kalinec-Craig (2017). The rights of the learner - A framework for promoting equity through formative assessment in mathematics education.
- [7] Hintz, Tyson ja English (2018). Actualizing the rights of the learner - The role of pedagogical listening.
- [8] Vikberg, Oinonen ja Rämö (2015). Tehostettu kisällioppiminen matematiikan yliopisto-opetuksessa.
- [9] Lave ja Wenger (1991/2019, 30. p.). Situated learning: Legitimate peripheral participation.
- [10] Wenger (1998/2019, 24. p.). Communities of Practice: Learning, Meaning, and identity.